

Geografische data en kennis verbinden ten behoeve van het gecontroleerde COVID-19 scenario

Vraagstelling

De maatregelen die het kabinet zondag heeft aangekondigd zijn ingrijpend en doen niet alleen een beroep op onze solidariteit, maar tevens op onze professionele deskundigheid.

De minister-president heeft in zijn televisietoespraak van 16 maart jl. drie scenario's geschetst die het verloop van een uitbraak kunnen beïnvloeden: de uitbraak van het virus maximaal controleren, het virus ongecontroleerd zijn gang laten gaan, of eindeloos het virus proberen tegen te houden door het land op slot te doen en feitelijk een jaar of zelfs langer plat te leggen.

De strategie die in Nederland is gekozen, op basis van de adviezen van het OMT en RIVM, is erop gericht om de verspreiding van het coronavirus maximaal te controleren.

Het hoeft niet veel uitleg dat bij het meten van besmettingen, het modelmatig berekenen van voorspellingen, het ontwerpen van maatregelen en het uitvoeren van maatregelen door ketenpartners en alle burgers van dit land, de locatie er toe doet. Het concept "social distancing", waarmee vooral "physical distancing" wordt bedoeld is hier een goede exponent van. Geografische data en geografische kennis horen bij de kennisbasis van het epidemiologisch onderzoek en maken deel uit van de opleiding en het instrumentarium van denkers en doeners in de intelligence- en veiligheidswereld.

Kennis- en beleidsvragen die nu op ongekende schaal voordoen, hebben daardoor een sterke ruimtelijke component :

Physical distancing

- effectiviteit van de maatregelen/voorschriften op afstand die mensen houden en vergelijkingsmateriaal met buitenland
- in Brabant zijn eerder maatregelen ingevoerd. Hoe is dat terug te zien in de physical distancing t.o.v. de rest van Nederland. Is er bepaalde ingroei tijd. Zijn er specifieke groepen waar de verplaatsing het minste afneemt. Dan kan je daar de eventuele nieuwe maatregelen op afstemming.

Ruimtelijke verspreiding van het virus en immuniteit

- Er wordt zeer veel belang gehecht om te snappen hoe het virus zich verspreid (zie oa [\(10\)\(2e\)](#) op Op1 van dinsdag).
- koppelen van dat bloedbank onderzoek (grootschalig onderzoek naar hoe vaak en waar het virus voor besmetting heeft gezorgd en in hoeverre er antilichamen/immuniteit is opgebouwd).

Kwetsbare inwoners

-Kwetsbare inwoners zijn extra gevoelig voor het virus. Is geofencing een haalbare strategie, door maximaal rekening te houden met de woonlocatie en het verplaatsingsgedrag van kwetsbare inwoners.

De vraag die dit memo opwerpt luidt :

Is er door het ecosysteem van deskundigen in geografische data, kennis en tools een gebundelde

actie nodig is, om te voldoen aan de behoefte van de departementen, het RIVM, de Veiligheidsregio's, de GGD's en de gemeentes.

Een peiling hierover bij enkele peers gaf aanleiding om snel hierover een gesprek te voeren.

Mogelijke aandachtsgebieden

Er moet echt nog een slag worden gemaakt om de vraag centraal te zetten. Maar wat is de situatie. De wetenschappers en beleidsmakers die met de bestrijding van Corona bezig zijn worden bedolven onder de goed bedoelde adviezen en aanbod van hulp. Om in die stapel de aandacht te krijgen moeten we ons dus echt verplaatsen in de vragen die de bestrijders, wetenschappers en beleidsmakers hebben.

Op basis van een allereerste inschatting, zijn dit een aantal aandachtsgebieden waarop verbindende acties de moeite waard kunnen zijn.

- a) De behoefte aan gegevens over de locaties van geïnfecteerde burgers, genezen burgers en andere kenmerken (b.v. via de nieuw gestarte Infectieradar) en die te verbinden aan de oplossingen die door bijvoorbeeld ESRI en Hexagon wereldwijd en in Nederland zijn en worden ontwikkeld.
- b) De behoefte aan gegevens en kennis over de feitelijke individuele locaties van de gehele bevolking, dito het verplaatsingsgedrag en die te verbinden aan het aanbod van near-real time verplaatsingsgegevens van b.v. Google, Groundtruth, Vodafone, KPN en TomTom,
- c) De behoefte aan gegevens en kennis over de verblijfplaats en het verplaatsingsgedrag van kwetsbare inwoners. Dit vraagt om verbinding van partijen die beheerder zijn van gegevens uit de (basis) registraties over vastgoed, personen en zorg (Kadaster, gemeenten, RivG, CiBG, RIVM, CAK etc) met private registratiehouders zoals woningcorporaties, zorginstellingen en zorgverleners.
- d) De behoefte aan een digitale common operational picture, nu thuiswerken en vermijden van verplaatsingen, het begrijpen van de "woonsituatie" moeilijker maakt. Dit vraagt om het verbinden van private partijen (zoals ESRI, Cyclomedia, Geodan, Hexagon en Argaleo) met de Veiligheidsregio's en gemeenten.
- e) De wereld af te scannen op inzet van locatiedata bij bestrijding van het coronavirus en daar waar dat interessant voor de beleidsmakers en wetenschappers in kaart te brengen wat het is en wat het kan. Hiervoor gebruik te maken van het netwerk van de World Geospatial Industry Council en het Open Geospatial Consortium.

Wat nu te doen?

Dit is een mix van strategie en tactische acties:

Zorgen voor topcover vanuit het leiderschap van overheid, marktpartijen en wetenschap (GeoSamen);

Een brainstorm met locatiegegevens deskundigen voor een eerste ronde om mogelijkheden te verkennen, op basis van nu reeds bestaande contacten met de vragende partijen.

Aan het RIVM, de GGD's en de Veiligheidsregio's te vragen, om ondanks de hectiek, de behoeften te definiëren, samen te inventariseren wat er reeds loopt, de vraag op te halen en af te pellen; (of

welke viroloog of epidemioloog die misschien nog niet in de vuurlinie zit, zou mee kunnen kijken om dat eerst al iets scherper te krijgen?)

Een hackaton te organiseren die voorstellen voor praktische toepassingsmodelijkheden uitwerkt.

Een clubje te vormen dat vragen vanuit beleid of wetenschap in ontvangst neemt en dan het GeoSamen netwerk mobiliseert om suggesties en antwoorden en toepassingen te bedenken of op te sporen.